

Romani CRISS

Centrul Romilor pentru Interventie Sociala si Studii

Str. Raspantiilor nr.11, sector 2

Bucuresti, cod postal 020547

Telefon: 021 3107070

021 3107060

Fax: 0318157623

office@romanicriss.org

www.romanicriss.org

Bucuresti, 4 iulie 2013

SCRISOARE DESCHISA

Catre: Victor Viorel Ponta, Prim-ministrul Guvernului Romaniei
Radu Stroe, Ministrul Administratiei si Internelor
Oana Andrea Schmidt-Haineala, Presedinta Consiliului Superior al Magistraturii

Statul roman poate evita pierderea de vietii omenesti, dar refuza sa o faca

Romani CRISS solicita adoptarea imediata unui plan de masuri care sa aiba drept obiectiv evitarea pierderii de vietii omenesti, prin masuri de ordin legislativ si practic.

In data 25 iunie 2013, Curtea Europeana a Drepturilor Omului (CEDO) a emis hotararea *Gheorghe Cobzaru c. Romaniei*. CEDO a constatat ca statul roman a incalcat dreptul la viata, prevazut de art. 2 din Conventie si a obligat statul roman la plata a 30.000 euro daune morale.

In data de 19 decembrie 2006, Gheorghe Cobzaru a formulat plangere penala catre Parchet, pentru omor (art. 174 din codul penal). Dosarul a parcurs mai multe faze procesuale, atat in fata parchetului cat si a instantelor de judecata, fara a fi solutionat definitiv si irevocabil. In prezent, cazul se afla in fata Parchetului de pe langa Tribunalul Bucuresti. In data de 27 august 2007, aplicantul a formulat plangere la CEDO. Pe durata derularii procesului in fata CEDO, precum si in fata instantelor nationale, aplicantul a fost reprezentat de un avocat, cu sprijinul Romani CRISS.

Aplicantul a reclamat in fata CEDO uciderea fiului sau si ineficienta anchetei penale. Contrar practicii obisnuite, CEDO a judecat acest caz, chiar daca nu fusesera epuizate caile interne, intrucat este si in prezent in fata Parchetului de pe langa Tribunalul Bucuresti. CEDO a motivat exceptia prin faptul ca, la mai bine de sase ani de la data incidentului in care Adrian Cobzaru si-a pierdut viata, ancheta parchetului este inca in desfasurare, iar aceasta durata prea mare a anchetei risca sa complice strangerea probelor si stabilirea exacta a faptelor de catre autoritatile romane.

Curtea a retinut ca statul roman a incalcat dreptul la viata atat pe fond cat si sub aspect procedural. Curtea a aratat ca prin tragerea unui glont in directia lui Cobzaru Adrian (fiul reclamantului) in scopul de a il prinde, in plina noapte, politistul nu a luat toate masurile de precautie suficiente pentru protejarea vietii victimei, iar aceste lucruri au avut loc in contextul lipsei unei reglementari juridice precise a utilizarii armelor de foc de catre fortele de ordine.

CEDO a mai aratat ca ancheta demarata nu a fost eficienta si rapida si a criticat faptul ca autoritatile au stabilit cu foarte mare intarziere distanta de tragere si traiectoria glontului, precum si faptul ca partea vatamata nu fost implicata in mod adecvat in derularea anchetei penale si nu a fost informata sau consultata cu privire la probele si declaratiile de martori propuse.

Romani CRISS atrage atentia asupra faptului ca acest caz nu este singular. In ultimii ani, Romani CRISS a documentat circa 50 de cazuri de abuz al fortelor de ordine. Situatiile sunt profund injurtoare, daca ne gandim ca, doar in vara anului 2012, trei tineri romi au fost ucisi prin

impuscare in trei incidente diferite (Plumbuita – Bucuresti, Agristiu si Pusta Vale). Totodata, mai multe cazuri se afla in fata CEDO si pot atrage condamnari similare in viitorul apropiat.

In multe cazuri, reactia reprezentantilor MAI a fost sa dea declaratii publice, la scurt timp dupa incidente, prin care au sustinut legalitatea actiunii. Acest mod de abordare arata ca scopul acestor declaratii este mai degraba discolparea politistilor implicati. De asemenea, sunt de natura sa puna la indoiala independenta si eficacitatea sistemului de investigatie interna al MAI.

Sub aspect legislativ, modificarile survenite in urma hotararii Soare s.a. c. Romaniei sunt insuficiente si nu vizeaza criticile de fond ale CEDO, anume utilizarea armelor de foc de catre politisti. Mai mult, aceste noi standarde trebuie formate in mod comprehensiv obiectul cursurilor de formare initiala si continua a politistilor, pentru nu ramane doar obligatii asumate pe hartie.

La nivelul Parchetelor, in majoritatea situatiilor intalnite de CRISS in practica, se accepta in continuare fara rezerve, deci fara o apreciere justa si echilibrata, declaratiile politistilor implicati in incident, astfel incat se ajunge la exonerarea acestora. Desi aceasta practica a fost des condamnata de CEDO, nu sunt schimbari importante la nivelul practicii parchetelor.

Stimata doamna, stimati domni,

Principiile care stau la baza hotararii CEDO in cauza Cobzaru nu pot fi ignorate in continuare de autoritatilor romane. Romani CRISS solicita autoritatilor romane sa realizeze un plan comprehensiv care sa includa, cel putin, urmatoarele demersuri:

- *Guvernul trebuie sa procedeze la modificarea legislatiei in sensul reglementarii detaliate a utilizarii armelor de foc, de catre fortele de ordine (in special politisti si jandarmi);*
- *Ministerul Administratiei si Internelor trebuie (a) sa revizuiasca pregatirea initiala si continua a lucratorilor de politie si de jandarmerie pentru a include in mod prioritar si detaliat, cel putin instruirea ofiterilor de comanda in planificarea interventiilor pentru utilizarea minima a fortei si instruirea lucratorilor MAI cu privire la modalitatile de utilizare a fortei letale, asupra pregatirii si controlului acestor operatiuni pentru a asigura protejarea vietilor omenesti, (b) sa revizuiasca sistemul de investigatie interna in scopul cresterii transparentei, independentei si a imparialitatii si (c) sa adopte linii directoare pentru declaratii publice in incidente violente in care sunt implicati politisti, in scopul asigurarii unei informari corecte si echilibrate a opiniei publice;*
- *Consiliului Superior al Magistraturii trebuie sa identifice masuri concrete pentru a impiedica gestionarea dosarelor intr-o maniera care sa contravina flagrant principiilor fundamentale stabilite in Conventia Europeana a Drepturilor Omului, in special in ce priveste durata procedurilor si acceptarea fara rezerve a declaratiilor politistilor implicati.*

Romani CRISS considera ca hotararea Cobzaru c. Romaniei reprezinta o victorie importanta pentru lupta impotriva incalcarii drepturilor omului, in particular a dreptului la viata si cere autoritatilor romane iasa din starea de pasivitate si sa prioritizeze evitarea pierderii de vieti omenesti.

In speranta ca solicitarea noastra se va bucura de atentie cuvenita, va rugam sa primiti expresia salutarilor noastre cele mai distinse.

Cu stima,
Marian Mandache
Director executiv
Romani CRISS